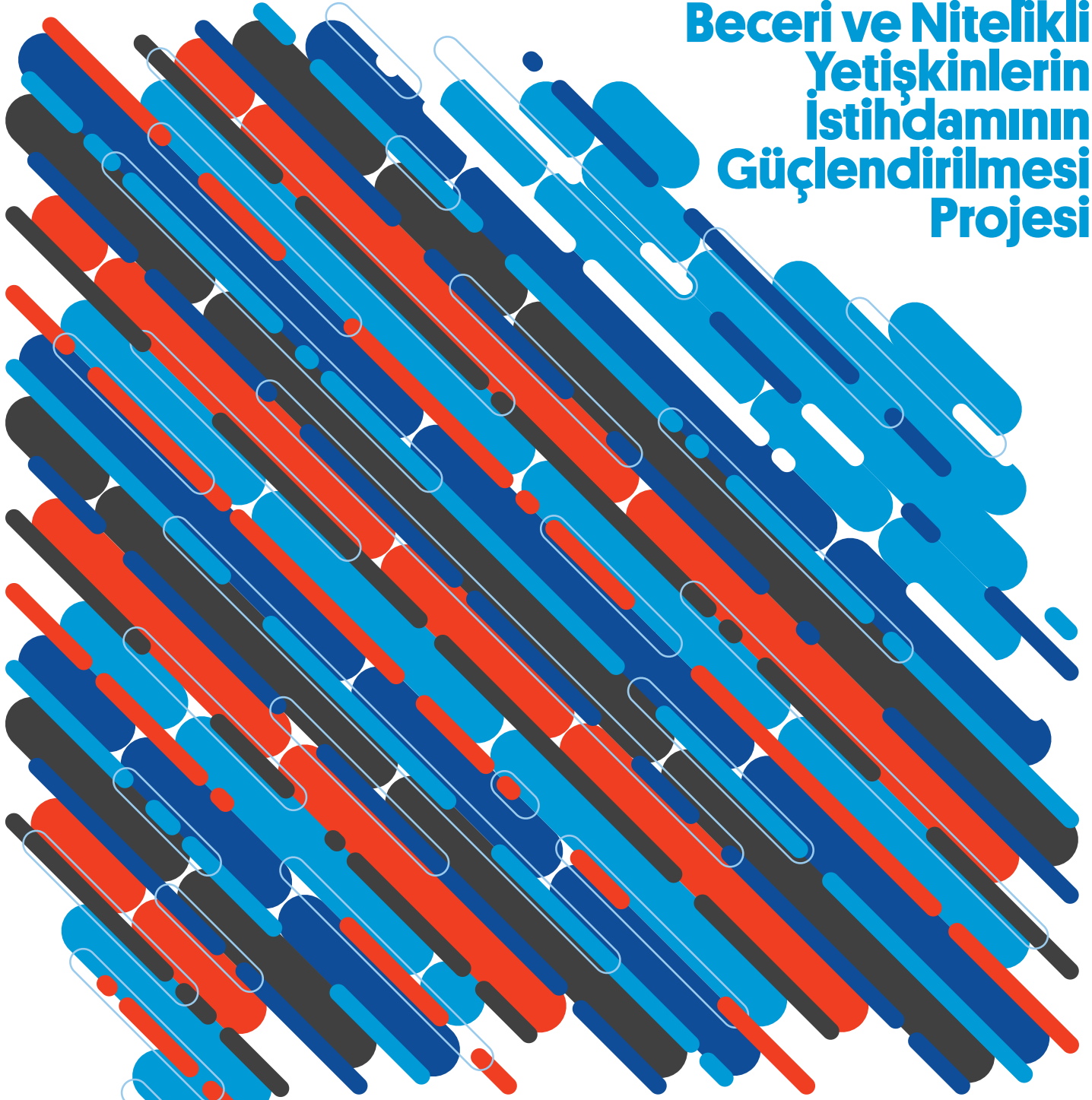

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Evde Bakım Sektöründe Düşük Beceri ve Nitelikli Yetişkinlerin İstihdamının Güçlendirilmesi Projesi

EMPOWER4EMPLOYMENT

Erasmus+ KA2

Yetişkin Eğitimi Alanında Stratejik Ortaklıklar

PROJE NUMARASI: 2019-1-TR01-KA204-076960

BÜLTEN NO: 1 / MAYIS 2020

EMPOWER⁴ EMPLOYMENT

EMPOWER4EMPLOYMENT

Evde Bakım Sektöründe Düşük Beceri ve Nitelikli Yetişkinlerin İstihdamının Güçlendirilmesi Projesi

**AVRUPA TOPLUMLARI VE
EKONOMİLERİ 2006 YILINDAN
BU YANA ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER
VE DİJİTAL-TEKNOLOJİK YENİLİKLER
YAŞAMIŞ, BUNUNLA BİRLİKTE, İŞ GÜCÜ
PIYASASINDA VE DEMOGRAFİK YAPIDA
DA DEĞİŞİKLİKLER YAŞANMIŞTIR.
YETERLİLİK GEREKSİNİMLERİ DEĞİŞİRKEN
TOPLUM VE EKONOMİ BÜYÜK ÖLÇÜDE
YETKİN İNSANLARA BEL BAĞLAMIŞ, TEMEL
BECERİLER (OKURYAZARLIK, TEMEL
MATEMATİK VE TEMEL DİJİTAL BECERİLER)
VE YARATICILIK, ELEŞTİREL DÜŞÜNME,
İNİSİYATİF ALMA VE PROBLEM ÇÖZME
GİBİ TEMEL BİREYSEL YETERLİLİKLER
GÜNÜMÜZ TOPLUMUNDA KARMAŞIKLIK
VE DEĞİŞİMLE BAŞA ÇIKMADA GİDEREK
ARTAN BİR ROL OYNAMAYA BAŞLAMISHTIR.**

Avrupa Komisyonu “Reflection Paper on Harnessing Globalisation” başlıklı raporla güçlendirmenin anahtarının yaşam boyu öğrenme olduğunu açıklamıştır. Yüksek kaliteli eğitime erişimde eşitlik, bir toplumdaki zenginliğin yeniden dağıtılmasının çok etkili bir yoldur. Beceriler, ülkelerin küresel değer zincirlerindeki (Global Value Chains/GVCs – Küresel Değer Zinciri/KDZ) karşılaştırmalı avantajlarını belirlemede önemli bir rol oynamıştır. KDZ’lerin getirdiği birçok fırsat ve zorluk, ülkelerin nüfuslarının becerilerinden etkilenmiştir. OECD Skills Outlook (Beceriler Genel Görünümü), ülkelerin nüfuslarının becerilerine yatırım yaparak küresel ve sosyal değer zincirlerinden nasıl en iyi şekilde yararlanabileceklerini göstermiştir. Bu noktada devlet destekli bütüncül bir yaklaşımın uygulanması çok önemlidir. Yetişkin öğrenimi; şirketlerin inovasyon performansını, üretkenliğini, karlılığını ve iş gücü motivasyonunu arttırmakta ve bir ülkenin ekonomik rekabetçiliğini ve büyümesini arttırmaya yardımcı olmaktadır.

Yetkinliğe ihtiyaç durağanlık ifade etmez, yani ihtiyaç duyulan yetkinlikler yaşam ve nesiller boyunca değişmektedir. Bu nedenle, sürekli mesleki eğitim ve yetişkin eğitimi veya çeşitli örgün olmayan ve

yaygın öğrenim araçları vasıtasıyla tüm yetişkinlerin gerekli yeterlilikleri edinme fırsatına sahip olmalarını sağlamak önemlidir. Toplumun yeterlilikler konusundaki eksikliğine karşılık olarak “Sosyal Haklar Dayanağı” (Pillar of Social Rights); bireylerin topluma tam anlamıyla katılımını sağlayan becerilerin sürdürümü ve edinimi ile, iş piyasasındaki geçişlerin başarılı bir şekilde idare edilmesi için her bireyin kaliteli ve kaynaştırıcı bir eğitime ve yaşam boyu eğitime erişim hakkının olmasını ilke edinmiştir.

Dünya nüfusu hızla yaşlanmakta ve kronik hastalık oranları artmaktadır. Avrupa’daki demografik gelişmeler ve değişimler evde bakıma olan ilginin artmasına neden olmuştur. Sonuç olarak, yakın gelecekte daha fazla insan bakıma bağımlı olacaktır. Finansal kısıtlamalar ile paralel olarak Avrupa’daki birçok ülkedeki eğitimli personel eksikliği, karşılanamayan ihtiyaçların nedeni olarak görülmektedir. Birçok ülkede evde bakım personelinde genel bir eksikliğin yanında, yeterli niteliklere sahip evde bakım personeli eksikliği de vardır.

Bir yandan söz konusu çalışanların evde bakım için kritik olduğu düşünülürken diğer yandan evde bakım çalışanlarının istihdamındaki küresel düzeydeki yetersizlik artan bir endişe konusudur. Eğilimler, bu iş gücünü arttırmak amaçlı başarılı planların olmamasının gelecekte krizi daha da arttıracaklarını göstermiştir.

Evde bakım talebinin artması, resmi bakım hizmetlerinin genişletilmesi ve harcamaların arttırılmasını gerektirecektir. Bu durum, sektördeki istihdam olanakları açısından bazı olumlu beklentiler yaratmaktadır. Düşük vasıflı işçiler ve düşük vasıflı mesleklerde çalışanların istihdamı, yüksek vasıflı meslektaşlarınınkinden daha zor olacaktır. Söz konusu grubun daha çok serbest meslek sahibi olması, orta veya yüksek eğitim düzeyine sahip gruptan daha muhtemeldir ve geçici bir sözleşme kapsamında istihdam edilme olasılıkları ise daha yüksektir. Uygun becerilere sahip olmayan insanlar iş gücü piyasası değişikliklerine karşı oldukça savunmasızdır.

ORTAKLIK YAPISI

Projenin ortaklık yapısını;

- İzmir Valiliği (Koordinatör - TÜRKİYE),
- Redefine - Associação Para A Investigação, Educação E Desenvolvimento (PORTEKİZ),
- Bit Management Beratung GesmbH (AVUSTURYA),
- WSBINOZ - Wyzsza Szkoła Biznesu I Nauk O Zdrowiu (POLONYA),
- İzmir Ticaret Odası (TÜRKİYE),
- Menderes Belediyesi (TÜRKİYE) oluşturmaktadır.

PROJE BAŞLANGIÇ TARİHİ

11.11.2019

PROJE BİTİŞ TARİHİ

10.11.2021

PROJENİN AMACI

Projenin temel amacı, düşük beceri ve düşük nitelikli yetişkinlerin istihdam edilebilirlik imkanlarını arttırmaktır. İmkanların arttırılması, gerekli becerilerin ve yeterliklerin tanımlanıp değerlendirilerek ve araçların geliştirilmesiyle gerçekleştirilecektir. Yöntemler, el kitabı, platform ve müfredatın kullanımı sayesinde, düşük beceri ve niteliklere sahip kişilere doğru beceri ve yeterliliklerle, evde bakım sektöründe istihdam sağlamak için gereken destek verilecektir.

PROJENİN ANA FİKRİ ÇIKTILARI

Söz konusu zorlukları aşmak için proje ortakları aşağıdaki çıktıları oluşturacaktır:

1

BECERİ VE YETERLİLİKLERİN BELİRLENMESİ EL KİTABI:

Öğrenci merkezli eğitim yaklaşımlarının yanı sıra iş arayanların becerilerinin doğrulanmasında uygun metodolojilere odaklanarak evde bakım sektöründe istihdam için gerekli olan temel ve ortak yeterlilikleri tanımlayacaktır.

2

EĞİTİM MÜFREDATI:

Yetişkin eğitimcilerini, kariyer danışmanlarını ve istihdam bürolarını, evde bakım sektöründe iş arayanlara yeterli rehberlik edebilmeleri ve bu kişileri hazırlayabilmeleri için gerekli materyallerle donatmayı amaçlar.

3

İŞ EŞLEŞTİRME PLATFORMU:

İş arayanları ve potansiyel işverenleri birbirine bağlayacak ve böylece belli bir bölgedeki istihdamı kolaylaştıracaktır. Eğitim seviyesi düşük olan kişilerin sadece becerilerinin geliştirilmesi değil, özellikle iş gücü piyasasına girişlerinin desteklenmesi gerekmektedir. Bu platform profesyonel evde bakım organizasyonlarının yanı sıra özel bakıma ihtiyaç duyanların kendileriyle de temasa geçişmesini sağlayacaktır.

EMPOWER4EMPLOYMENT Projesinin Başlangıç Toplantısı (16-17 Ocak 2020, Portekiz)

COVID-19 Salgınının Evde Bakıma Etkisi ve EMPOWER4EMPLOYMENT Projesi ile Korelasyonu:

COVID-19 virüsünden en çok etkilenen kesim yaşlılar, kronik hastalar ve engellilerdir. Bu gruplar için evde bakım çok önemlidir. Bakım çalışanlarının kendilerinden beklenen nitelikler arasında, ilerlemiş hastalığı olan yaşlılara özen göstermeleri, meslekler arası iş birliği, uzun süreli bakım bilgisi ve yaşam boyu bakım yer almaktadır. Empower4Employment Projesi'nin çıktıları, COVID-19 gibi salgınlarda evde bakım sağlayıcılarını ve evde bakım çalışanlarını da destekleyecektir.

Proje, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi (ECDC) tarafından geliştirilen COVID-19 salgınında evde bakım ile ilgili kılavuzlarla aynı doğrultudadır. EMPOWER4EMPLOYMENT Projesi, COVID-19 gibi salgınlar sırasında evde güvenli bakım yönetimine ilişkin ihtiyaç duyulan halk sağlığı önlemlerinin alınması ile sürekli ve kaliteli bakımın sürdürülmesi için evde bakım çalışanlarının hangi becerilere/yeterliliklere sahip olması gerektiği konularında toplumlara destek olacaktır.

EMPOWER4EMPLOYMENT Projesi'nin Başlangıç Toplantısı (16-17 Ocak 2020, Portekiz):

EMPOWER4EMPLOYMENT projesinin başlangıç toplantısı Setubal-Lizbon/Portekiz'de 16-17 Ocak 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Tüm proje ortaklarının kendi kurumlarıyla ilgili kısa bir sunum gerçekleştirmesinden önce proje koordinatörü, katılımcı ülkelerdeki gerçek senaryolardan başlayarak yaşlanan nüfusun ve engellilerin yaşadıkları temel sorunlara, özellikle yaşanan vakalara atıfta bulunarak EMPOWER4EMPLOYMENT projesine dair bütüncül bir sunum yapmıştır. Proje yönetim kılavuzlarına, araçlarına, planlarına derinlemesine değinen bir sunum yapılmış ve bunu fikri çıktılarla ilgili sunumlar izlemiştir. İlk fikri çıktı olan "Beceri ve Yeterliliklerin Belirlenmesi El Kitabı"na özel bir oturum gerçekleştirilmiştir.

Toplantının ikinci gününün sonunda Portekiz Büyükelçisi Sayın Lale Ülker, nazik davetleriyle tüm proje ekibini onurlandırmıştır. Projenin ulusötesi ortaklarından oluşan tüm üyeleri Sayın Büyükelçi'ye nezaket ziyaretinde bulunmuş ve proje hakkında bilgiler aktarmıştır.

**DÜNYADA
EVDE BAKIMA
TALEP İLE EVDE
BAKIM ÇALIŞAN
SAYISI ARASINDA
BÜYÜK BİR AÇIK
VARDIR.**

**Projenin ilk çıktısıyla
ilgili ilk bulgular, her bir
ortak ülkeden ve diğer
ülkelerden elde edilmiştir:**

EVDE BAKIM ÇALIŞANLARININ MEVCUT İŞ PROFİLLERİ,
HER BİR ORTAK ÜLKEDE VE DİĞER ÜLKELERDE
BELİRLENMİŞTİR: FARKLI PROFESYONEL PROFİLLER,
ANA FAALİYETLER, ÇALIŞMA ORTAMININ VE GEREKLİ
YETERLİLİK VE BECERİLERİN AYRINTILI BİR GENEL
GÖRÜNÜMÜ ŞEKLİNDE ÖZETLENEBİLİR.

ORTAK ÜLKELER

1. POLONYA'DA proje kapsamında değerlendirilebilecek dört profesyonel kategori bulunmaktadır. Bu kategoriler yaşlı bakıcılığı, sosyal destek merkezleri bakıcılığı, medikal bakım görevliliği ve engelliler için kişisel asistanlığı kapsamaktadır. Adından da anlaşıldığı gibi, mesleki sınıflandırma işin yapıldığı yerle doğrudan, hatta özgünlüğü ve iş kapsamı ile daha yakından ancak yetenek ve yeterliliklerle daha az ilgilidir çünkü yetenek ve yeterlilikler birbirine benzerlik gösterir ve bakım/destek ihtiyacının sonucunda ortaya çıkar.

2. AVUSTURYA'DA proje kapsamında değerlendirilebilecek 4 iş profili bulunmaktadır: 24 saatlik bakıcılık, evde bakıcılık/yardımcılık, yaşlılar için bakıcı ve bakım asistanlığı. 24 saatlik bakıcılar ve ev bakıcıları ihtiyaç sahibi kişilere destek verme alanında çalışsa da bakım asistanlarının bakım görevleri ve minör medikal görevler gibi daha karmaşık ve özel görevleri bulunmaktadır.

3. PORTEKİZ'DE evde bakım hizmeti evlerinde fiziksel veya mental bağımlılık durumu olan ve temel bakım ihtiyaçlarını, günlük yaşam için gerekli faaliyetleri geçici veya sürekli olarak sağlayamayan, bu amaçla ailelerinden destek alamayan aile veya kişilere bir ekip tarafından sağlanmaktadır. Standart ve Entegre Evde Bakım Hizmeti olmak üzere iki farklı Evde Bakım Hizmeti vardır. Standart Evde Bakım Hizmeti,

hastalık, engellilik veya farklı engeller nedeniyle geçici veya sürekli olarak temel ihtiyaçlarını gideremeyen ve/veya günlük yaşam faaliyetlerini gerçekleştiremeyen kişi ve ailelere yönelik kişiselleştirilmiş şartları içeren bir yapı olarak geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. Bu hizmet yaşlılara, engelli yetişkinlere ve başkalarına bağımlı bir hayat süren kişilere yöneliktir. Diğer yandan Entegre Evde Bakım Hizmeti evde haftada 7 gün ve 24 saat olarak verilen disiplinler arası, esnek, kapsamlı ve erişilebilir faaliyet ve bakım, sosyal ve medikal destek olarak tanımlanır. Bu hizmet yüksek seviyede bakıma muhtaç hastalar, AIDS hastaları ve aileleri için tasarlanmıştır. Evde bakım hizmeti veren kişilerin iş kategorileri; aile yardımcılığı, aile ve toplum destek asistanlığı, geriatri görevliliği, aile destek ve toplum destek teknisyenliği, geriatri teknisyenliğidir.

4. TÜRKİYE'DE evde bakım hizmetleri farklı kurumlar tarafından sağlanmaktadır: Sağlık Bakanlığına bağlı evde bakım hizmetleri, belediyelere bağlı evde bakım hizmetleri, evde bakım hizmeti veren özel kurumlar ve bireysel evde bakım hizmeti veren kişiler veya yardımcıları (bakıcı). Evde bakım hizmeti veren kişilerle ilgili farklı kategoriler bulunmakta olup bunlar 24 saat bakıcılar/bakım görevlileri, evde bakım asistanları, bakıcılar ve bakım destek elemanlarıdır. Sertifikalı olmak, evde bakım tecrübesi, tercihen lise mezunu olunması bu pozisyonlar için beklenen niteliklerdir.

DİĞER ÜLKELER

1. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE evde bakım çalışanları, kişisel bakım yardımcıları, evde sağlık yardımcıları ve bakım asistanları iki endüstride faaliyet göstermektedir: Evde Sağlık Bakım Hizmetleri ile Yaşlı ve Engelli Hizmetleri. Özetle, proje kapsamında değerlendirilebilecek üç adet iş profili bulunmaktadır: kişisel bakım yardımcılığı, evde sağlık bakıcıları ve bakım asistanları. Evde bakım işi, işin tanımından bağımsız olarak yemek yedirme, giydirme ve banyo yaptırmaya gibi günlük görevlerde destek verilmesini içermektedir.

2. KANADA'DA güncel olarak proje kapsamına alınabilecek iki adet iş profili bulunmaktadır. Bunlar evde destek çalışanlığı ve sağlık bakım yardımcılığıdır.

3. AFRIKA ÜLKELERİNDE evde bakım çalışanlarına ait dört farklı kategori bulunmaktadır: bakıcılık, nitelikli profesyonel bakıcılık, evde bakım gönüllülüğü, toplum sağlık çalışanlığı/gönüllülüğü. Evde bakım hizmetleri kapsamında gönüllüler büyük önem arz etmektedir. Evde bakım hizmetleri, özel şirketlere ek olarak gönüllü hizmetler sağlayan hayır kurumlarından oluşmaktadır. Özel şirketler palyatif bakım ve hastane sonrası bakım gibi hizmetler sunarken gönüllü kuruluşlar AIDS ve tüberküloz desteği ve tedavisi, sağlık ve hijyen eğitimi gibi konulara odaklanmaktadır.

4. HİNDİSTAN'DA evde bakım hizmeti veren kişilerin %91,6'sı aile üyeleri gibi gayriresmî bakıcılardan oluşmaktadır. Yaptıkları iş karşılığında ücret almayan aile üyesi bakıcılar evde bakım konusunda en önemli kaynaktır. Diğer yandan ülkede bu alanda çalışan özel merkezler de yaygındır. Dört farklı evde bakım çalışanı kategorisi vardır: kişisel bakım görevliliği, nitelikli olmayan özel görevlilik, eğitimli görevlilik ve hastabakıcılık.

5. ORTA DOĞU ÜLKELERİNDE, ev bakımı yardımı hastaların kişisel bakım ihtiyaçlarına ait hizmetleri de kapsamaktadır. Eğitimli ve ücretli bir gündelikçi, aynı zamanda ev bakımı hizmeti görevini üstlenebilmektedir. Çoğu Orta Doğu ülkesinde evde bakım hizmeti genellikle gayriresmî olarak eşler, yetişkin evlatlar ve diğer aile üyeleri tarafından verilmektedir. Aile Destek Sağlama Programı gibi

bazı politikalar ailelerdeki yaşlıların bakımına vergi teşviki sağlamakta ve bu alandaki çalışmaların artmasına destek olmaktadır.

6. JAPONYA'DA günümüzde evde bakım hizmeti ile ilgili hizmet ve kurumlar çok daha yaygındır. Bunlar yaşam desteği/özel bakım tesisleri, yetişkin bakım hizmetleri, evde bakım hizmetleri ve hospis bakımı içermektedir. Japonya Sağlık, Çalışma ve Refah Bakanlığı; sağlık çalışanlarına unvan vermek için Uluslararası Meslek Standartları Sınıflandırması'nı kullanmaktadır. Evde bakım çalışanları profili dört farklı kategoriden oluşmaktadır: kişisel bakım çalışanlığı, toplum sağlığı çalışanlığı ve sağlık geliştirme gönüllülüğü.

7. ÇİN'DE evde bakım hizmeti piyasası çok az sayıda hizmet sağlayıcıya sahip olup piyasa henüz gelişim aşamasındadır. Uzun vadeli bakım hizmetleri yaşlılara aile üyeleri tarafından verilen gayriresmî bakımı ve profesyonel kurumlar ile topluluklar tarafından verilen resmi bakım hizmetini kapsamaktadır. Çin'de geleneksel aileye saygı kültürüne göre, genç aile üyeleri yaşlılara bakmada ana sorumluluğu taşımaktadır. Çin Aile Gelişim Raporu'na göre, evlerinde yaşamaya devam eden yaşlıların %90'ının bakımını eşleri, çocukları, gelinleri veya kızları üstlenmektedir. Diğer yandan profesyonel bakıcıların çoğu uzun vadeli bakım konusunda bilgi, eğitim ya da beceri sahibi olmayan, çoğu işsiz kalmış veya kırdan kente göç etmiş kişilerdir.

8. LATİN AMERİKA ÜLKELERİNDE evde bakım hizmetleri, genel bakım yaklaşımının dörtte birini oluşturmakta, bu da Ulusal Bakım Stratejisi'nin bir parçasını teşkil etmektedir. Bu hizmetler yaşlıların alışılmış ikamet yerlerinde sağlanan ve ihtiyaç düzeylerine uygun bakım ve yardımı içermektedir. Görev olarak günlük banyo, yemek hazırlanması ve sunulması, ev temizliği, medikal bakım, doktor randevularına eşlik edilmesi, toplu taşımada destek, alışveriş ve ödemelerin yapılması gibi yardımları kapsamaktadır. Yaşlılar için başlı başına bir kamu hizmeti bulunmamakla birlikte özel hizmetler ve kamu hizmetleri birbirinin içine geçmiştir. İki farklı evde bakım çalışanı profili vardır: bakıcılık ve kişisel asistanlık.

EVDE BAKIM SEKTÖRÜNDE

EĞİTİM

Evde bakım çalışanları farklı türdeki kurumlar tarafından, farklı sürelerde eğitime tabi tutulmaktadır.

HİZMET SAĞLAYICILAR

Pek çok ülkede evde bakım hizmetleri piyasası özel şirketler (kâr amacı güden ve gütmeyen) ve evde sosyal bakım ile kamu hizmet sağlayıcılarından oluşmaktadır.

EN GEREKLİ BECERİ / YETERLİLİKLER

İletişim becerileri tüm dünyada evde bakım çalışanları için ortaktır.

İŞ TANIMLARI

Dünyanın farklı yerlerinde evde bakım sektörü ile ilgili çok farklı iş unvanları olduğu ortaya çıkmıştır.

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN:

Proje ve proje çıktılarıyla ilgili daha fazla bilgi için lütfen www.empower4employment.org üzerinden düzenli olarak proje web sayfasını ziyaret edin.

BİZİ TAKİP EDİN

@empower4employment

PROJE KOORDİNATÖRÜ

İzmir Valiliği
www.izmir.gov.tr

PROJE ORTAKLARI

Redefine

Associação Para A Investigação, Educação E Desenvolvimento
redefine.pt

WSBINOZ

Wyzsza Szkoła Biznesu I Nauk O Zdrowiu
www.medyk.edu.pl

BIT MANAGEMENT

Bit Management Beratung GesmbH
www.bit.at

İzmir Ticaret Odası
www.izto.org.tr

Menderes Belediyesi
www.menderes.bel.tr

EMPOWER4 EMPLOYMENT

İZMİR TİCARET ODASI

ERASMUS+ PROGRAMI KAPSAMINDA AVRUPA KOMİSYONU TARAFINDAN DESTEKLENMEKTEDİR.
ANCAK BURADA YER ALAN GÖRÜŞLERDEN AVRUPA KOMİSYONU VE TÜRKİYE ULUSAL AJANSI SORUMLU TUTULAMAZ.

PROJENUMARASI: 2019-1-TR01-KA204-076960